

NOTARSKA KOMORA
CRNE GORE

Ul. Uleinska br. 7C, Gorica C, 81 000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382(0)20 264 650; +382(0)20 264 644; Fax: +382(0)20 264 651
Mob. tel: +382(0)69 151 700; +382(0)67 635 688
E-mail: notari@g@notarskakomora.me
www.notarskakomora.me

Komisija za stručnu edukaciju notara
Broj 1/2023
Dana 10.02.2023. godine

Komisija za stručnu edukaciju notara Notarske komore Crne Gore, u sastavu: **Milonja Veljić**, notar sa službenim sjedištem u Beranama, predsjednik Komisije, **Radojka Nikolić**, **mr Danijela Vukčević**, **mr Miodrag Pešić** i **dr Velibor Korać**, članovi Komisije, na sjednici koja je održana 10.02.2023. godine, povodom pitanja **Vladimira Vulekovića** advokata u Kotoru, „...tumačenje odredbi Zakona o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa i obaveze notara da ovjeri fotokopiju isprave...“, na osnovu člana 5 Pravilnika o radu Komisije za stručnu edukaciju notara Notarske komore Crne Gore br. 1032/17 od 26.05.2017. godine, a u vezi sa članom 3 Pravilnika o izmjenama i dounama Pravilnika o radu Komisije za stručnu edukaciju notara Notarske komore Crne Gore, br. 1733/20 od 12.10.2020. godine, jednoglasno daje sljedeće,

MIŠLJENJE

Notar može odbiti ovjeru prepisa isprave samo ako je očigledno da podnijeta isprava sadrži pravni posao koji je zabranjen ili doprinosi ostvarivanju nedozvoljenih ciljeva.

U svakom drugom slučaju notar je dužan da sačini ovjeru fotokopije podnijete isprave, a eventualne sumnje u ostvarivanje nedozvoljenih ciljeva će naznačiti u klauzuli o ovjeri prepisa.

Obrazloženje

Notar kao imalac javnih ovlašćenja je dužan da vrši poslove iz svoje nadležnosti i preduzima službene radnje za koje je ovlašćen. Opšti princip savjesnog postupanja notara nalaže da notar može odbiti da vrši poslove iz svoje nadležnosti samo u slučajevima koji su određeni Zakonom o notarima (čl. 3 st. 2 ZNot). Konkretnije, notar može odbiti da preduzme službenu radnju samo ako nije nadležan, ako je u pitanju nezakonit posao ili ako postoje razlozi za njegovo izuzeće.

Odgovor na pitanja koja se tiču pravilnog razumijevanja normi koje regulišu pitanje ovjere prepisa i preduzimanja službenih radnji notara s tim u vezi, može ponuditi određivanje

pojma ovjere prepisa (fotokopije), njenog značaja u pravnom prometu, kao i nužnost razlikovanja stadijuma postupka ovjeravanja prepisa (fotokopije).

Naime, ovjera prepisa označava akt kojim se potvrđuje da je prepisana isprava istovjetna sa izvornom ispravom. Da bi izvršio ovu radnju (vidimiranje) ovlašćeni ovjeritelj treba upoređivanjem da utvrdi da se prepis isprave u svemu podudara sa originalom. Vidimiranjem se, u stvari, potvrđuje da je sadržina podnijete isprave doslovno podudarna sa sadržinom prepisa te isprave. Cilj ovjere prepisa je da se zainteresovana lica (fizička i pravna lica, državni organi) ili više njih istovremeno, upoznaju sa sadržinom neke isprave, a da original isprave stranka zadrži kod sebe. Po pravilu, ovjeren prepis (fotokopija) mijenja originalnu ispravu.

Prvi stadijum postupka ovjere je utvrđivanje podudarnosti između dvije isprave. Da bi notar mogao da utvrdi da su dvije isprave u svemu podudarne potrebno je prije svega da mu se izvorna isprava (ili njen ovjeren prepis) preda i da može da je pročita. Nakon toga notar sačinjavanja kopiju pomoću aparata za fotokopiranje sam ili se sačinjava u njegovom prisustvu od strane zaposlenih u kancelariji. Korišćenjem ovakvih tehničkih postupaka se osigurava potpuna istovjetnost između originala i kopije. Upoređivanje prepisa i izvorne isprave znatno je olakšano fotokopiranjem isprave. U praksi se prepis izvorne isprave najčešće obavlja fotokopiranjem jer je to lakše i pouzdanije od klasičnog prepisa, a nekada i jedino moguće (isprave sa fotografijama, crtežima, planovima). Ova vrsta prepisa se i sadržinski i vizuelno podudara sa izvornom ispravom. Na kraju, kao posljednji stadijum postupka ovjere sačinjava se klauzula (potvrda) o ovjeri prepisa (fotokopije) koja je sastavni dio prepisa čija se ovjera vrši (Čl. 22 Zakona o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa, "Službenom listu CG", br. 85/2018). Samo klauzula o ovjeri prepisa ima dokaznu snagu javne isprave.

Najvažniji stadijum postupka ovjere, koji se odvija nakon prvog stadijuma, a prije stavljanja klauzule, je tzv. ograničena preventivna kontrola podnijete isprave. Naime, važno pitanje kod postupka ovjere prepisa je pitanje odgovornosti notara za sadržinu podnijete isprave. Da li on može i treba da ovjeri kopiju svake isprave koja mu je podnijeta? Pojam i pravna priroda ovjere prepisa nameću odgovor da notar nije odgovoran za sadržinu isprave. Tom stanovištu ide u prilog i tekst zakona koji propisuje da se ovjerom prepisa ne potvrđuje istinitost sadržaja isprave čiji se prepis ovjerava (Čl. 3, st. 1 Zakona o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa), kao i činjenica da samo klauzula o ovjeri ima snagu javne isprave. Međutim, od ovog sistema Zakon o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa je djelimično odstupio, doduše normirajući dužnost kontorle sadržine samo kod ovjere potpisa. Smatramo da propust zakonodavca u ovom domenu, imajući u vidu razloge pravičnosti i opšte principe notarskog prava, ne isključuje mogućnost notara da u nekim slučajevima odbije i ovjeru prepisa isprave. Naime, samo postojanje klauzule, pečata i potpisa notara mogu kog laika da stvore lažni utisak da je neka izjava volje punovažaa, a ona zapravo nije – jer se vidimiranjem ne garantuje punovažnost. U tom prividu punovažnosti zbog postojanja „pečata notara“ nesavjesna stranka nalazi sredstvo za prevaru. Jer nekada dobronamjerno pouzdanje neuke stranke u privid punovažnosti zbog postojanja „pečata notara“ stvara potencijal za prevaru i zloupotrebu povjerenja.

Dakle, analogno ovjeri potpisa, notar će odbiti ovjeru prepisa ako je očigledno da isprava na kojoj se vrši ovjera prepisa sadrži pravni posao koji je zabranjen ili doprinosi ostvarivanju nedozvoljenih ciljeva. U tom smislu notar je dužan da odbije ovjeru prepisa isprave koja je očigledno falsifikovana ili to proizlazi iz okolnosti kokretnog slučaja, ili ako iz okolnosti proizlazi da je stranka nezakoniti držalac isprave (ukrala je od zakonitog imaoa). Notar nije dužan da utvrđuje autentičnost, niti da li je stranka zakoniti držalac isprave koju je podnijela, ali u slučaju sumnje je dužan da sve sumnjive okolnosti navede u klauzuli o ovjeri. Na taj način se interesi trećih lica (fizička i prava lica, državnih organa) štite u određenoj

mjeri. Osnovana sumnja u autentičnost podnijete isprave može da se zasniva na samoj ispravi ali i na ličnosti stranke koja je ispravu podnijela na ovjeru.

To što je dio isprave koja je podnijeta na ovjeru prepisa sačinjen hemijskom olovkom, samo po sebi, ne znači da notar treba da odbije ovjeravanje (bez obiza što danas postoje hemijske olovke čiji trag se može lako izbrisati). Naprotiv, naš pravni sistem poznaje forme pravnih poslova čiji se tekst svojeručno piše, a irelevantno je (za njihovu formalnu punovažnost) čime se piše – hemijskom ili grafitnom olovkom. Pa kada su dozvoljene takve forme, nema razloga da ne budu dozvoljene ovjere njihovog prepisa. Kako je i gore rečeno, bilo koja sumnja se navodi u kaluzuli o ovjeri.

Predsjednik Komisije

Milonja Veljić s.r.